

LEEFMILIEU BRUSSEL

[C – 2026/004174]

**Afwijking op de ordonnantie
van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud**

Betreft: Afwijking op het artikel 68, § 1, 1°, 2° en 3° en het artikel 88, § 1, 1° en 2°, van de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud (hieronder 'de Ordonnantie') om ervoor te zorgen dat het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels, in zijn rol als revalidatiecentrum, zijn activiteiten kan uitvoeren.

AANHEF :

Overwegende de aanvraag van 10 maart 2026 waarbij de vzw, het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels (KBVBV), waarvan de hoofdzetel gelegen is in de Veeweydestraat 43, 1070 Brussel, die geregistreerd is onder het ondernemingsnummer 0414.132.194 en vertegenwoordigd wordt door de heer Jean-François Buslain, een afwijking vraagt voor het vangen, in gevangenschap houden en vervoeren van specimens van strikt beschermde diersoorten in het belang van de bescherming van de wilde fauna, met inbegrip van de verzorging en revalidatie;

Gelet op de ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud (hierna 'de ordonnantie' genoemd), meer in het bijzonder haar artikelen 68, § 1, 1°, 2° en 3°, 83, § 1 84 en 88, § 1, 1° en 2°;

Overwegende het ontbreken van een advies van de Hoge Raad voor Natuurbehoud binnen de termijn van 30 dagen;

Overwegende dat in het kader van de activiteiten van het KBVBV als revalidatiecentrum het onmisbaar is dat deze organisatie kan genieten van een afwijking op het vangen, houden en vervoeren van beschermde diersoorten om in staat te zijn opdrachten uit te voeren;

Overwegende dat deze aanvraag voor een afwijking op de verbodsbepalingen beoogd in artikel 68, § 1, 1°, 2° en 3° werd ingediend in het belang van de bescherming van wilde diersoorten, inclusief verzorging en revalidatie, voor zover het doel is de revalidatie van specimens van wilde diersoorten en hun vrijlating in het wild mogelijk te maken;

Overwegende dat de vraag 3 verzorgsters, de directeur en de dierenarts van het revalidatiecentrum beoogt;

Overwegende dat de vraag ook betrekking heeft op het occasioneel en op zeer korte termijn houden van deze diersoorten op het thuisadres van bovenvermelde personen voor opvang buiten de openingsuren van het centrum of voor het voederen buiten de werkuren;

Overwegende dat het verplaatsen over korte afstand van levende dieren, op voorwaarde dat ze overgebracht worden naar een vergelijkbaar milieu als de plaats waar ze gevonden werden niet bedoeld wordt door het verbod van artikel 68, § 1, 3° in toepassing van het tweede lid, 1° van ditzelfde artikel;

Overwegende dat het vervoer naar een revalidatiecentrum niet bedoeld wordt door het verbod van artikel 68, § 1, 3° in toepassing van het tweede lid, 2° van ditzelfde artikel;

Overwegende dat het vervoer naar de woonplaats van één van de bovenvermelde personen bedoeld wordt door het verbod van artikel 68, § 1, 3°;

Overwegende dat het doden van ernstig gewonde of zieke dieren die niet kunnen worden gerevalideerd, zal uitgevoerd worden, overeenkomstig de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren en volgens de methoden die op voorhand worden goedgekeurd door het departement Dierenwelzijn van Leefmilieu Brussel, door dr. Nathalie Lemmens of door iemand anders die voldoende gekwalificeerd is op voorwaarde dat het niet om een dierengeneeskundige handeling gaat;

Overwegende dat het noodzakelijk is dat aan Leefmilieu Brussel het bewijs wordt geleverd dat het personeel gekwalificeerd is in de gebruikte dodingsmethoden;

Overwegende dat er geen andere toereikende oplossing bestaat voor de opdrachten van het KBVBV als erkend revalidatiecentrum en rekening houdend met de nagestreefde doelstelling;

Overwegende dat de maatregel direct noch indirect nadelig is voor het behoud of herstel in een gunstige staat van instandhouding van de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied, dat de integriteit van de Natura 2000-gebieden niet dreigt te worden aangetast door de nagestreefde doelstelling;

Overwegende de vorige afwijking toegekend door Leefmilieu Brussel voor de duur van 1 maart 2024 tot 30 april 2026 ;

Overwegende dat de aanvrager Leefmilieu Brussel op 29 april 2026 het verslag over de uitvoering volgens de omschreven periodiciteit heeft bezorgd;

Overwegende dat Leefmilieu Brussel de mogelijke beperkingen voor de uitvoering van de afwijking preciseert (artikel 84, § 1, vijfde lid van de ordonnantie);

BESLISSING:

Leefmilieu Brussel-BIM keurt de volgende afwijkingen goed, mits de onderstaande voorwaarden in acht worden genomen:

- Artikel 68, § 1, 1°: vangen van beschermde diersoorten
- Artikel 68, § 1, 2°: in gevangenschap houden van beschermde diersoorten;
- Artikel 68, § 1, 3°: vervoeren van beschermde diersoorten
- Artikel 88, § 1, 1°: het gebruik van de in artikel VI opgesomde vangstmiddelen: voor zoogdieren 'netten die qua werking en gebruik niet-selectief zijn' en voor vogels 'netten, vallen, giftig of verdovend lokaas';
- Artikel 88, § 1, 2°: elk vangstmiddel vanaf de in bijlage VI vermelde vervoermiddelen: 'motorvoertuigen, rijdende motorvoertuigen'

in het volledig Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze beslissing tot afwijking is toegekend aan het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels (KBVBV), vzw, de heer Jean-François BUSLAIN, mevrouw Justine DUBUCQ, mevrouw Nathalie LEMMENS, mevrouw Luna MAREZ en mevrouw Emilie BACILIERI.

Deze beslissing is individueel, persoonlijk en niet-overdraagbaar. Deze beslissing moet tijdens elke controle kunnen worden voorgelegd.

VOORWAARDEN:

Betrokken dier- en/of plantensoort(en): alle strikt beschermde diersoorten.

Periode waarvoor de afwijking wordt toegestaan: van 1 mei 2026 tot 30 april 2028.

Plaats waar de afwijking kan worden uitgeoefend: vangen en vervoer op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en houden op het KBVBV, Veeweydestraat 43, 1070 Brussel.

Gebruikte middelen, installaties en methodes: gebruik van kooien en transport per voertuig.

Bijzondere voorwaarden:

- De verzorgsters, dierenarts en directeur kunnen specimens van wilde dieren uitzonderlijk en gedurende een korte periode vangen, vervoeren en houden.
- De personen die beschermde diersoorten mogen vangen en vervoeren en ze gedurende een korte periode in hun woonplaats mogen houden zijn de volgende:

de heer BUSLAIN Jean-François, rue de Lasne 13, 1342 Limelette;
mevrouw DUBUCQ Justine, chemin du Bois Moulin 6 - 1440 Woutersbrakel;

mevrouw LEMMENS Nathalie, Orbanlaan 229, 1150 Brussel;

mevrouw MAREZ Luna, Jourdanstraat 164, 1060 Sint-Gillis;

mevrouw BACILIERI Emilie, Jean Volderslaan 10, bus 12, 1060 Sint-Gillis.

- De begunstigden van de afwijking blijven onderworpen aan de van kracht zijnde wetgeving. Inzake het houden van dieren moet men inlichtingen vragen bij de gemeente voor wat betreft het aantal dieren dat mag worden gehouden en de noodzaak om een milieuvergunning aan te vragen of aangifte te doen. De wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren is van toepassing. Inzake het vervoer van dieren in de twee andere gewesten moet de van toepassing zijnde gewestelijke wetgeving worden geraadpleegd.
- Het vangen van wilde dieren in het wild is enkel gerechtvaardigd wanneer het dier duidelijk uiterlijk verzwakt is en een terreininterventie met vangst nodig is om het leven van het dier te redden.

Indien aan deze voorwaarde wordt getwijfeld, moet hierover eerst contact opgenomen worden met mevrouw Eloïse PIRON, departement Natuur & Biodiversiteit (Leefmilieu Brussel) op het nummer 0490 477 710 of via mail (epiron@environnement.brussels). Deze voorwaarde is belangrijk aangezien de natuurlijke verspreiding van dieren gerespecteerd moet worden (bv. de natuurlijke verspreiding van jonge bevers).

- De verzorging en revalidatie hebben tot doel de specimens van diersoorten de beste overlevingskansen te bieden na hun vrijlating in hun natuurlijke omgeving, waarbij de vrijgelaten dieren bijdragen aan een gezonde en voortplantende populatie (bv. zonder infectieziekten te introduceren en zonder de populatie boven de draagkracht van het leefgebied te duwen). Deze worden uitgevoerd door personen die bepaalde competenties hebben op het vlak van dierenverzorging.
- Voor elk individu wordt er beslist over de beste vrijlatingswijze.
- Het KBVBV zal toezicht houden op het succes van de revalidatie na de vrijlating.
- Elke transfert van pathogenen wordt vermeden door de goede praktijken, verspreid door Leefmilieu Brussel op het vlak van bioveiligheid te volgen.
- Er is voorzien in de regelmatige aanwezigheid van een dierenarts, om zeven dagen per week toezicht te houden op de dieren en controle uit te oefenen over wat er in het revalidatiecentrum gebeurt.
- De wilde dieren worden in de best mogelijke omstandigheden vrijgelaten in een milieu dat vergelijkbaar is met de plaats waar ze werden gevonden met zo'n klein mogelijke negatieve impact op het ecosysteem waarin ze terechtkomen.
- Er kan enkel gekozen worden voor de doding van diersoorten indien deze niet kunnen revalideren (waarbij de criteria voor de (on)mogelijkheid tot revalidatie vastgelegd kunnen worden in een revalidatiebeleid) en/of niet opnieuw vrijgelaten kunnen worden in de natuur.
- In het geval van doding van een specimen van een diersoort, moet de handeling worden uitgevoerd conform de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren en de Verordening (EG) nr. 1009/2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden:
 - o ofwel door een dierenarts;
 - o ofwel door iemand die daar voldoende voor gekwalificeerd is op voorwaarde dat het niet om een dierengeneeskundige handeling gaat. Het bewijs dat het personeel gekwalificeerd is in de gebruikte dodingsmethoden moet worden geleverd aan Leefmilieu Brussel.

De dodingsmethoden moeten vooraf goedgekeurd worden door het departement Dierenwelzijn van Leefmilieu Brussel.

- De gedode dieren mogen niet gebruikt worden als voeding voor andere dieren.
- Kadavers, afval, strooisel en uitwerpselen worden niet opgeslagen in ruimten waar levende dieren worden gehouden of waar voedsel wordt bewaard.
- De kadavers van inheemse en exotische dieren die afzonderlijk gedetailleerd worden beschreven door Leefmilieu Brussel worden, na een correcte transport-, inpak- en labelingsaanvraag door het KBVBV, door Dierengezondheidszorg Vlaanderen of elke andere dienstverlener die door Leefmilieu Brussel werd aangewezen tot aan het geschikte diagnoselaboratorium getransporteerd (Sciensano, Dierengezondheidszorg Vlaanderen, Instituut Tropische Geneeskunde ...) voor de diagnose van de ziekten (verplichte aangifte) die gespecificeerd zijn door Leefmilieu Brussel.
- De levende specimens van de invasieve soorten in de zin van het artikel 77, § 1 van de Ordonnantie van 1 maart 2012 betreffende het natuurbehoud die mogelijk worden gevangen mogen noch terug vrijgelaten worden, noch gratis of tegen vergoeding overgedragen worden, noch langer dan nodig in het centrum worden opgevangen. Ze moeten zonder wreedheid geëuthanaseerd worden door een dierenarts of iemand die voldoende gekwalificeerd is, op voorwaarde dat het niet om een dierengeneeskundige handeling gaat, conform de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren en de Verordening (EG) nr. 1009/2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden.
- De houders van de afwijking nemen alle nodige maatregelen om te vermijden dat in het kader van hun activiteiten dierenziekten zich

verspreiden en een negatieve impact hebben op de beschermde wilde fauna. Dit houdt onder meer in dat dieren van verschillende soorten niet met elkaar mogen worden gemengd.

- Elke verdachte dood wordt onderzocht via diepgaandere analyses (autopsie, monsternamen ...). Leefmilieu Brussel wordt op de hoogte gebracht van die verdachte overlijdens.
- Een verslag in digitale versie van de specimens van beschermde diersoorten wordt continu aangevuld.

Dat register bevat:

- o Indien het specimen is gevangen, de plaats, de datum en de middelen die gebruikt werden voor het vangen.
- o Indien het specimen getransporteerd werd, moeten de plaats van vertrek en aankomst en het doel van de verplaatsing gespecificeerd worden (bv. de vrijlating van dit specimen).
- o Als het specimen verzorgd werd, moeten de datum van de aankomst in het revalidatiecentrum en de aard van de verleende zorgen vermeld worden.
- o Als het specimen vrijgelaten werd, moeten de datum en de plek waar het dier werd vrijgelaten, vermeld worden.
- o Als het specimen gedood is, de methode van doden, de rechtvaardiging voor het doden en de naam en handtekening van de persoon die het doden heeft uitgevoerd.

Dit verslag bevat ook de getelde soorten, het exacte aantal of een raming van de hoeveelheid, de datum en de plaats van hun observatie zo nauwkeurig mogelijk (Lambertcoördinaten, 1972).

Dat verslag wordt, tijdens de geldigheidsduur van deze afwijking, voortdurend bijgewerkt binnen de 48 uur. Dit wordt eenmaal per jaar, binnen 3 maanden rekenend vanaf het voorbije jaar, naar Leefmilieu Brussel verzonden. Dit verslag moet te allen tijde beschikbaar zijn voor raadpleging door Leefmilieu Brussel en moet op eenvoudig verzoek worden voorgelegd zonder dat hiervoor verplaatsing nodig is.

Voorwaarden om een eventueel risico te beperken : /

Instantie die bevoegd is om te verklaren dat aan de vereiste voorwaarden werd voldaan: Leefmilieu Brussel.

CONTROLE :

Leefmilieu Brussel is bevoegd om de naleving van de voorwaarden van deze afwijking te controleren en te bepalen of aan alle vereiste voorwaarden voldaan is.

De begunstigde van de afwijking dient bij Leefmilieu Brussel een **jaarlijks verslag** in Excel-bestand in over de uitvoering van deze afwijking en dat binnen een termijn van 3 maanden, te tellen vanaf het afgelopen jaar. Dit verslag in Excel-bestand moet de verzamelde soorten, het exacte aantal, de datum en de plaats van hun observatie zo nauwkeurig mogelijk vermelden (Lambertcoördinaten 1972).

In het geval van niet-naleving van de voorwaarden die in deze afwijking worden vermeld, behoudt Leefmilieu Brussel zich het recht voor deze afwijking in te trekken.

BEROEP

Indien men niet akkoord gaat met deze beslissing kan beroep worden aangetekend bij het Milieucollege, Kunstberg 10-13, 1000 Brussel, conform artikel 89 § 1 van de ordonnantie. U beschikt over een termijn van 30 dagen, te tellen vanaf deze kennisgeving, om via aangetekend schrijven beroep aan te tekenen.

Elke belanghebbende kan daarenboven kosteloos een klacht indienen bij de ombudsdienst, schriftelijk of mondeling, over handelingen of de werking van de overheidsdienst. De Brusselse ombudsdienst heeft als doel om klachten met betrekking tot de werking van Brusselse overheidsdiensten te onderzoeken. Deze laatste is een onafhankelijke instelling voor bemiddeling tussen burgers en administraties.

De belanghebbende dient op voorhand contact op te nemen met deze overheidsdienst om genoegdoening te kunnen krijgen.

De klacht kan gericht worden aan de ombudsdienst :

- Per post (Oud Korenhuis 1, 1000 Brussel),
- per e-mail (klachten@ombuds.brussels),
- per telefoon (+32 2 549 67 00)
- of door online een formulier in te vullen.

Alle voorwaarden en wijzen van aanhangigmaking bij de ombudsdienst worden uitgelegd op de website <https://www.ombuds.brussels/nl/hulp-krijgen/klacht>.)

Directeur – Diensthoofd,
Benoit WILLOCX

Adjunct-Directrice-generaal,
Barbara DEWULF